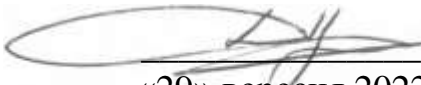

УХВАЛЮЮ
Голова
Координаційної ради
з екологічного маркування

Дмитро КРАСНІКОВ
«29» вересня 2022 р.

ПРОТОКОЛ № 1-2022-КР
засідання Координаційної ради з екологічного маркування

Он-лайн засідання - шляхом електронного голосування
(Відповідно до п. 11 Положення про Координаційну
раду з екологічного маркування)

«23 – 29» вересня 2022 р.

м. Київ

Зареєстровані та присутні:

Голова: Красніков Д.А.

Відповідальний секретар: Іванова О.В.

Члени Координаційної ради з екологічного маркування:

- електронне голосування (платформа doodle): Філонко Р.С., Пилипен -
ко С.О., Кабаков Ю.Б., Куруленко С.С., Несміянов М.Г., Милованов Є.В.,
Виговська Г.П Махмуров – Дишляк А.А., Бабіч О.І., Коротков Б.В.

З **13** – членів Координаційної ради, з правом голосу присутні
(проголосувало) **11**: на платформі голосування doodle -6, електронними листами
підтвердили свою участь та голосування – **5**, кворум є.

Самчишин І.Т., Семенчук О.С. відсутні - без передачі права голосу.

Від Всеукраїнської громадської організації «Жива планета»:

Берзіна С.В., президент;

Перминова С.Ю., директор Центру екологічної сертифікації та маркування.

Яреськовська І.І., уповноважена з якості

Представник ТК 82:

Бузан Галина Сергіївна, відповідальний секретар національного технічного
комітету стандартизації ТК 82 «Охорона довкілля».

Порядок денний:

1. Про **результати діяльності ООВ** «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета» за 2021 р. – I-III кв. 2022 р. з урахуванням впливу воєнного стану та підготовку до повторної акредитації в НААУ.
2. Про **ризики, неупередженість і відповідальність ООВ**, що виникають внаслідок сертифікаційної діяльності:
 - аналізування ризиків щодо неупередженої діяльності ООВ
 - погодження суми договору добровільного страхування відповідальності перед третіми особами
 - дотримання вимог щодо забезпечення ООВ недискримінаційних умов
3. Розгляд та обговорення перед прийняттям проектів **оновлених редакцій екологічних стандартів**, розроблених Підкомітетом 3 «Оцінка життєвого циклу» Технічного комітету із стандартизації «Охорона довкілля» (ПК 3 ТК 82) згідно з ДСТУ ISO 14024:2018

4. Різне

По першому питанню порядку денного:

Прослухано повідомлення *Перминої С.Ю.* про діяльність ООВ «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета» за період 2021 р. – I-III кв. 2022 р. та результати досягнення **встановлених ООВ цілей**, а саме:

- 1) збільшення кількості найменувань екологічно сертифікованої продукції;
- 2) забезпечення наявності *актуалізованого фонду нормативних документів*, які регламентують вимоги до продукції (*екологічні критерії*) та вимоги до системи управління якістю, а також документів, що використовуються в діяльності;
- 3) підвищення *рівня поінформованості та довіри споживачів* щодо значення екологічного маркування та переваг продукції, маркованої знаком «Зелений журавлик»;
- 4) постійне *підвищення якості виконання робіт* за рахунок удосконалення методів роботи, підвищення компетентності персоналу та розвитку матеріально-технічної бази;
- 5) підтримка *авторитету ООВ* як провідного органу з екологічного маркування на *національному та міжнародному рівні*.

В т.ч. шляхом забезпечення *проходження процедури повторної акредитації на відповідність* ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019 в Національному агентстві з акредитації України (в термін до 14.10.2022 р.);

Щодо цілі №1 збільшення кількості найменувань:

Станом на 01.09.2022 р. діючі сертифікати мають 38 товаровиробників (проти 76 станом на 01.11.2021 р). Лідерами за кількістю сертифікованих підприємств, виданих сертифікатів та асортиментом екопродукції протягом 2021-2022 рр. залишаються будівельні сухі суміші, лакофарбові матеріали та мийні і чистячі засоби.

У зв'язку з широкомасштабним вторгненням росії в Україну у 2022 році відбулось значне скорочення кількості процедур екологічної сертифікації:

- 24 з 88 підприємств-користувачів екологічного маркування – призупинили свою діяльність. Частина з них зазнали значних руйнувань внаслідок нищівних обстрілів;
- 20 підприємств-користувачів екологічного маркування працюють не на повну потужність.

Потужні підприємства, розташовані у Донецькій області зазнали значних пошкоджень (ДП «Артемсіль», ТДВ «Сініат», ТОВ «КНАУ Гіпс Донбас» . У результаті нищівних обстрілів міста Ірпінь Київської області було розбомблено завод поліетиленових виробів ТОВ «Планета Пластик», який виготовляв рукава для зберігання зерна та тепличні плівки. 90% виробництва знищено, в т.ч. готова продукція.

Щодо цілі №2 - забезпечення наявності актуалізованого фонду нормативних документів

Завершено перехід на нові версії ДСТУ ISO 14024 та ДСТУ EN ISO/IEC 17065. З 01.01.2022 року ООВ працює виключно за схемою сертифікації згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT).

Усі документи СУЯ ООВ приведені у відповідність до чинних версій ДСТУ ISO 14024 та ДСТУ EN ISO/IEC 17065.

Також проведено *планову перевірку екологічних критеріїв* з отриманими висновками щодо застосування СОУ OEM. Перелік перевірених СОУ OEM (без перегляду) наведено у *Додатку 1* даного протоколу.

Впроваджено СОУ OEM, схвалені на засіданні Координаційної ради з екологічного маркування від 17.11.2021, а саме:

- СОУ OEM 08.002.03.026:2021 Спирт етиловий ректифікований. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

та оновлені редакції:

- СОУ OEM 08.002.16.004:2020 Бетон та вироби з бетону. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

- СОУ OEM 08.002.15.012:2020 Вироби керамічні. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

- СОУ OEM 08.002.16.048:2020 Матеріали теплоізоляційні. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу.

Щодо цілі №3 – підвищення рівня поінформованості та довіри споживачів:

Роботи в напрямку підвищення обізнаності споживачів та поширення поінформованості про екомаркування учасниками ринку велися шляхом:

- підтримки веб-ресурсів: сайту програми ecolabel.org.ua (в т.ч.англійською мовою), сторінок у соцмережах (Instagram, Facebook), оновленого сайту ВГО «Жива планета» (livingplanet.org.ua/) підтримки порталу споживача – (gpp.in.ua), інформаційних сторінок на сайті Міндовкілля, Infobox Prozorro та закупівельних майданчиках, ресурсах партнерів і проєктів технічної підтримки, що спрямовані на екологізацію економіки України в усіх секторах;

- проведення онлайн семінарів для виробників, організацій публічної сфери, педагогічних працівників – в рамках проєктів EU4Environment ;

- навчально -методичне забезпечення шкіл з метою реалізації наскрізної змістової лінії освіти у сфері екологічної безпеки та сталого розвитку (www.e-comon.org.ua). В планах, в партнерстві з Міносвіти, Міндовкілля – впровадження Уроку з екологічного маркування у школах на загальнодержавному рівні;

- проведено заходи та інформаційні кампанії на відзначення Дня екомаркування та участь у щорічному з'їзді членів Глобальної мережі екомаркування (жовтень 2021).

Щодо цілі №4 - постійне підвищення якості виконання робіт, компетентності персоналу та розвиток матеріально-технічної бази

ООВ регулярно проводить аналізування задоволеності заявників і власників екологічних сертифікатів якістю послуг, здійснені на основі опитувальних анкет. На розгляд Координаційної ради запропоновано *Звіт з оцінювання задоволеності замовника послуг ООВ «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета» у 2021 – 2022 роках.* Опрацьовані дані свідчать про високий рівень задоволеності якістю, доступністю та оперативністю послуг, професійними якостями персоналу центру та загальний позитивний вплив екосертифікації на підвищення попиту на продукцію.

Щодо цілі №5 - підтримка авторитету ООВ як провідного органу з екологічного маркування на національному та міжнародному рівні.

Прислухано повідомлення уповноваженої з якості *Яреськовської І.І.* щодо підтримання національної акредитації та розвитку системи управління якістю (СУЯ) ООВ.

У листопаді 2021 р. ООВ *успішно пройшов 4-ий плановий наглядовий аудит* в Національному агентстві з акредитації, підтвердивши відповідність діяльності вимогам ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019 Оцінка відповідності. Вимоги до органів

з сертифікації продукції, процесів та послуг (EN ISO/IEC 17065:2012, IDT;) та ДСТУ ISO 14024 Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування типу I. Принципи та процедури (ISO 14024:2018, ID)

За результатами аудиту здійснено *розширення сфери акредитації НААУ у зв'язку з переходом на нову редакцію керівного стандарту ООВ - ДСТУ ISO 14024:2018. Нову сферу видано від 31.12.2021 р.*

На початку 2022 р. подано заявку на повторну акредитацію до НААУ, з метою забезпечення вчасної заміни атестату акредитації, термін дії якого спливає 11.10.2022 р. Поточне засідання Координаційної ради передувє *аудиту з боку НААУ, що має завершитись до закінчення терміну дії атестату акредитації (11.10.2022 р.)*

На міжнародному рівні ООВ зустрів підтримку органів маркування різних країн та безпосередньо представників Глобальної мережі екологічного маркування (GEN), членство у якій постійно підтримує ООВ. На знак солідарності з Україною підтримано санкції проти росії та білорусі, шляхом відмови від сертифікації сировини та продукції з цих країн.

У щоквартальному дайджесті GEN (№42-2022) висвітленню подій в Україні (в т.ч. наслідкам - руйнуванню підприємств, що виготовляли екопродукцію) присвячено 2 розвороти.

Слухали Берзіну С.В. з повідомленням щодо участі експертів ВГО «Жива планета» та фахівців ООВ у проектах відновлення України.

Наприкінці липня 2022 була завершена розробка *Плану з заходів з післявоєнного відновлення та розвитку України* з врахуванням викликів сьогодення, цілей і завдань Європейської Зеленої угоди, зобов'язань по виконанню Угоди про асоціацію з ЄС та членства у СОТ. Попередньо проект Плану був презентований 4-6 липня на *Ukraine Recovery Conference* (Лугано, Швейцарія). У заході взяли участь понад 20 міжнародних організацій та делегації від 40 держав.

Фахівці ВГО «Жива планета» приймали активну участь в роботі над Планом на усіх етапах – від формування до обговорення і є членами робочих груп «Відновлення економіки», «Екологічна безпека» при Національній раді з відновлення України від наслідків війни згідно з Указом Президента України.

Пропозиції до Плану від наших експертів спрямовані на розвиток зеленого ринку в Україні, підтримку виробників екологічно кращої продукції, розвиток «зелених» публічних закупівель.

В партнерстві з проектом Energy Efficiency and Climate Projects, що виконується GIZ за дорученням Уряду Німеччини планується розробити та впровадити новий стандарт по енергоефективному та зеленому будівництву до програми екомаркування «Зелений журавель». На перспективу даний стандарт буде застосовано для проектування типових проектів шкіл і дитячих садочків і для відновлення зруйнованих.

В обговоренні взяли участь: Берзіна С.В., Кабаков Ю.Б.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію про результати діяльності Органу з оцінки відповідності «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета» за 2021 р. – І-ІІ кв. 2022 р. прийняти до відома і вважати їх задовільними.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – **11**, «проти» – **0**, утримались – **0**.

Рішення прийнято.

По другому питанню порядку денного:

Слухали повідомлення *Яреськовської І.І.* про ризики, неупередженість та недискримінаційність ООВ стосовно Заявників в процесі сертифікаційної діяльності.

2.1. Мінімізація ризиків, пов'язаних з діяльністю ООВ

На виконання вимог п. 4.2.3 ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019, ООВ регулярно проводить оцінювання ризиків шкоди, яка може біти заподіяна заявникам і клієнтам ООВ внаслідок упередженості співробітників ООВ.

Ризики визначені на 2022 р., відображено документі *«Перелік ризиків щодо неупередженої діяльності Органу з оцінки відповідності «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета», заходів їх усунення та мінімізацію».*

Даний перелік є підставою для визначення суми відшкодування потенційних збитків.

2.2. Про погодження суми договору добровільного страхування відповідальності перед третіми особами

Відповідно до Політики НААУ щодо заходів, які забезпечують дотримання зобов'язань органу з сертифікації/інспектування, що виникають у результаті його дій та/або діяльності (ЗД-08.03.13), підтвердженням гарантії можливості відшкодування у встановленому законодавством порядку фізичним чи юридичним особам збитків, заподіяних внаслідок дій та/або діяльності Органу з сертифікації може бути *договір страхування відповідальності за шкоду*, яку може бути заподіяно третім особам внаслідок діяльності Органу.

ООВ визначає суму відшкодування, що відповідає визначеним ризикам, які виникають через його діяльність з оцінки відповідності, із залученням зацікавлених сторін - представників страхової компанії, ООВ та замовників послуг.

Протягом звітного періоду діє укладений ООВ *Договір добровільного страхування відповідальності перед третіми особами з ПАТ «НАСК «ОРАНТА»*

№УБ/1556894 від 08.10.2021 (термін дії з 14.10.2021 до 13.10.2022) . Згідно з Договором:

- відповідальність Страхувальника (ООВ), пов'язана з наданням послуг з сертифікації продукції відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 14024;
- застрахована (як цивільно-правова) - професійна відповідальність ООВ за якість та кінцевий результат наданих послуг та здійснених робіт;
- страховим випадком вважається пошкодження або знищення майна третіх осіб.

Професійна відповідальність ООВ застрахована на загальну страхову суму 100 000 грн, з лімітом покриття на один страховий випадок не більше 10 000 грн.

У зв'язку з втратою Договором чинності 13.10.2022, від 14.10.2022 заплановано укладення нового договору на період 2022-2023. З цією метою 19.09.2022 р. проведено процедуру узгодження страхової суми із залученням замовників послуг Органу та страхової компанії (ПАТ «НАСК «ОРАНТА»). За результатами, вирішено визначити загальну *страхову суму на 2022-2023 рр. у розмірі 100 000 грн*, з лімітом покриття на один страховий випадок не більше 10 000 грн.

2.3. Про дотримання вимог щодо забезпечення ООВ недискримінаційних умов
На виконання п. 4.4 ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019:

- *Політики і процедури, згідно з якими працює орган з сертифікації та його адміністрація, повинні бути недискримінаційними. Процедури не можуть бути використані у такий спосіб, щоб перешкоджати або ускладнювати доступ заявникам, крім випадків, які передбачено стандартом.*
- *Орган з сертифікації повинен робити свої послуги доступними для усіх заявників, чия діяльність підпадає під сферу його діяльності.*
- *Доступ до процесу сертифікації не повинен залежати від розміру клієнта або членства в будь-якій асоціації чи групі, а сертифікація не повинна залежати від кількості вже виданих сертифікатів. Не повинно бути надмірних фінансових або інших умов.*
- *Орган з сертифікації повинен обмежувати вимоги, оцінювання, аналізування, рішення і нагляд виключно тими питаннями, які пов'язані зі сферою сертифікації.*

З метою жорсткого дотримання перелічених вимог, *ООВ задекларував відповідні зобов'язання* у документації СУЯ, зокрема:

- *НЯ 01:2018 Настанова з якості Органу з оцінки відповідності «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета»;*
- *СОУ OEM 913.02:2020 Екологічні критерії. Правила побудови, викладання, перегляду та упровадження;*
- *СОУ OEM 913.02:2020 Порядок проведення сертифікації та нагляду за сертифікованою продукцією;*
- *МТ 08:2014 Методика розрахунку вартості робіт з екологічної сертифікації та нагляду за сертифікованою продукцією;*

- Положення про Апеляційну комісію при Органі з оцінки відповідності ВГО «Жива планета» (ПО 02:2014).

ВИРІШИЛИ:

1. Схвалити Перелік ризиків щодо неупередженої діяльності Органу з оцінки відповідності «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета», заходів їх усунення та мінімізацію
2. Погодити загальну страхову суму на наступний термін укладення договору страхування (2022-2023 рр.) у розмірі 100 000 грн, з лімітом покриття на один страховий випадок не більше 10 000 грн.
3. Підтвердити, що ООВ у повній мірі дотримується вимог щодо забезпечення недискримінаційних умов. Послуги ООВ доступні усім заявникам; доступ до сертифікації не залежить від розміру клієнта або членства в будь-якій асоціації чи групі; сертифікація не залежить від кількості виданих сертифікатів; ООВ не встановлює надмірних фінансових та інших умов.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – **11**, «проти» – **0**, утримались – **0**.

Рішення прийнято.

По третьому питанню порядку денного:

Слухали Бузан Г.С., з повідомленням щодо перегляду екологічних стандартів СОУ OEM.

Для забезпечення актуальності та розвитку фонду стандартів - СОУ OEM передбачено наступні процедури:

- перевіряння (існуючі стандарти перевіряються у плановому порядку не рідше, ніж раз на 5 років; процедура не передбачає обов'язкового внесення змін);
- перегляд (існуючі стандарти переглядаються у зв'язку зі змінами у нормативній документації, технологіях галузі; зміст стандарту зазнає змін)
- розробка і впровадження принципово нових стандартів.

У рамках реалізації проєкту «Сприяння сталим публічним закупівлям та екологічному маркуванню в Україні» програми EU4Environment в Україні, що фінансується ЄС, були переглянуті екологічні критерії на:

- вироби з полімерних матеріалів, та
- меблі, покриття для підлоги та вироби з лісоматеріалів.

Вперше оновлені редакції стандартів були презентовані на онлайн-семінарі «Нові критерії СПЗ та стандарти екомаркування», проведеного у рамках програми EU4Environment (12.10.2021) за участі представників ЮНЕП, Глобальної мережі екологічного маркування, Представництва ЄС в Україні, національних та міжнародних експертів.

До розгляду та обговорення перед прийняттям пропонуються:

- проєкт нової редакції *СОУ OEM 08.002.14.055:2020 Вироби з полімерних матеріалів*. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу

- проєкт нової редакції *СОУ ОЕМ 08.002.06.080:2020 Меблі, покриття для підлоги та вироби з лісоматеріалів*. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу.

В обговоренні взяли участь: Берзіна С.В., Красніков Д.А.

ВИРІШИЛИ:

1. Рекомендувати проєкти екологічних стандартів *СОУ ОЕМ 08.002.14.055:2020, СОУ ОЕМ 08.002.06.080:2020* до прийняття.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – **11**, «проти» – **0**, утримались – **0**.

Рішення прийнято.

По четвертому питанню порядку денного:

Слухали повідомлення *Перминої С.Ю.*

Про діяльність ООВ в ході підготовки до заходів з нагоди:

- проведення Всесвітнього дня екомаркування - 13.10.2022 р.
- участі у Щорічному з'їзді представників Глобальної мережі з екологічного маркування (17-19.10.22) – онлайн;
- участі у щорічній виставці ECOMONDO (9-11.11.2022, Ріміні, Італія) – оффлайн.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію щодо підготовки до участі ВГО «Жива планета» в екологічних заходах прийняти до відома

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – **11**, «проти» – **0**, утримались – **0**.

Рішення прийнято.

Відповідальний секретар

О.В. Іванова

Перелік екологічних критеріїв (СОУ OEM), що пройшли планову
перевірку (без перегляду)

СОУ OEM 08.002.03.005:2020 Салати листові. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.03.010:2020 Продукція хлібопекарська, макаронна, кондитерська, кулінарна, сухарна та борошняна. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.03.011:2020 Плоди та овочі оброблені та законсервовані. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.23.017:2020 Матраци. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.03.018:2020 Олія рослинна. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.12.019:2020 Лакофарбові матеріали. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.03.024:2020 Напої алкогольні дистильовані. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.03.025:2020 Вода питна фасована. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.16.050:2020 Блоки віконні. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.12.065:2020 Засоби мийні та засоби для чищення. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.36.067:2020 Зелений офіс. Екологічні критерії та метод оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.16.072:2020 Гіпсокартон. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу;

СОУ OEM 08.002.24.073:2020 Прокат сталі. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу

**СКЛАД ЧЛЕНІВ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ
з екологічного маркування**

п/ п	Статус, організація, посада	ПІБ
Український союз промисловців і підприємців		
1	Голова Координаційної ради: Віце-президент з питань інфраструктури та екологічної політики	Красніков Денис Анатолійович
Торгово-промислова палата України		
2	Голова Комітету підприємців з питань природокористування ТПП України	Куруленко Святослав Сергійович
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України		
3	Заступник директора Департаменту з питань поводження з відходами та екологічної безпеки – начальник відділу екологічної безпеки	Філоненко Роман Степанович
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження		
4	Заступник начальника Управління – начальник відділу стандартів, регламентів та маркування Управління енергетичного менеджменту та стандартизації Департаменту технічного регулювання	Махмуров – Дишляк Андрій Араїкович
ВГО «Союз споживачів України»		
5	Виконавчий директор	Несміянов Максим Григорович
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба України)		
6	Заступник директора Департаменту безпечності	Семенчук Ольга Сергіївна

	харчових продуктів та ветеринарної медицини- начальник управління безпеки харчових продуктів та кормів	
Українська асоціація споживачів		
7	Президент Української асоціації споживачів	Самчишин Олег Тимофійович
ГО «Центр промислової екології»		
8	Керівник Юридичної служби	Бабіч Олег Ігорович
Корпорація «Міжвідомчий центр сертифікації»		
9	Генеральний директор	Коротков Борис Володимирович
Федерація органічного руху України		
10	Голова правління	Милованов Євген Володимирович
Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління		
11	Завідуюча кафедри екологічної безпеки Навчально-наукового інституту екологічної безпеки та управління, к. т.н.	Виговська Ганна Павлівна
Конфедерація будівельників України		
12	Заступник Голови Ради директорів КБУ, Голова Комітету КБУ з питань будівельної продукції, Генеральний директор ПБГ «Ковальська».	Пилипенко Сергій Олександрович
ГС «Українська асоціація досконалості та якості» (УАДЯ)		
13	Директор органу з сертифікації персоналу (ОСП УАЯ)	Кабаков Юрій Борисович